

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

2018-06-20

Sida 1

§

Meddelanden

1.

Protokollsutdrag från Borås kommun, § 74 - Översiktsplan för Borås. Borås antar översiktsplanen.

2.

Mölnåls stads tertialrapport per 30 april 2018 (dnr KS 117/18).

§ 74

Dnr KS 2013-00272 212

Översiktsplan för Borås

(Kommunfullmäktiges tryckta handlingar 2018, nr 44, sid B 786)

Förslaget till ny översiktsplan för Borås var på samråd 30 januari – 30 april 2017 och ställdes ut 23 november – 26 januari 2018. Planhandlingen har varit utställd på Kulturhuset och i digital form på kommunens webbplats. I övrigt har planhandlingen skickats på remiss till statliga, kommunala och regionala instanser samt intresseföreningar. Flertalet av remissinstanserna är positiva till utställningsförslaget och de flesta anser att de fått sina synpunkter tillgodosedda från samrådet. Kommunen ska efter utställningstiden sammanställa synpunkter i ett särskilt utlåtande. Särskilda utlåtandet redovisar inkomna synpunkter från allmänhet, myndigheter och kommunala nämnder, samt kommunens kommentarer till synpunkterna. Särskilda utlåtandet redovisar också vilka huvudsakliga ändringar som gjorts i planen sedan utställningen.

Översiktsplanen består av tre delar:

- Utvecklingsstrategi – som beskriver den övergripande inriktningen och strategierna.
- Mark- och vattenanvändning – där huvuddragen i kommunens mark- och vattenanvändning redovisas på karta.
- Hänsyn och riksintressen – som beskriver särskilda hänsynstaganden till allmänna intressen och riksintressen.

Översiktsplanens övergripande strategier och planeringsprinciper omfattar följande nyckelområden/ aspekter:

- Samhällsstrukturen skall stärka förutsättningarna för ett hållbart resande.
- Stärka koppling mot omkringliggande regioner.
- Planera för en sammanhängande grönstruktur.
- Överbrygga barriärer och skapa god boende- och livsmiljö.
- Bostadsförsörjning till en växande befolkning samt utbyggnad av verksamheter och arbetsplatser.
- Förvalta och utveckla kulturarvet med textilindustrin och Viskan.

Översiktsplanen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas i kommunen. Planen är ett paraply för kommunens planarbete – fördjupade översiktsplaner, planprogram, strategiska planer, detaljplaner och bygglov.

Aktualiteten i Borås stads gällande översiktsplan ÖP06 prövades 2013, med slutsatsen att kommunen behöver en ny översiktsplan som möter förändrade planeringsförutsättningar och utgör ett bättre stöd för långsiktig planering. Alla kommuner ska enligt Plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta.

Planförslagets miljöpåverkan har konsekvensbeskrivits i en Miljökonsekvensbeskrivning, i enlighet med kraven i PBL.

Översiktsplanens aktualitet ska prövas minst en gång varje mandatperiod. För att planen ska uppfattas som aktuell över tid och ligga i linje med Borås snabba utvecklingstakt ska dock uppföljning av översiktsplanen ske löpande, genom att utbyggnadsordning och fortsatta uppdrag ses över.

Kommunstyrelsens beslut 2018-03-19, § 161

Kommunstyrelsen tillstyrker översiktsplan för Borås och föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Anta översiktsplanen.

Kommunstyrelsen ska efter antagande av översiktsplanen ta ställning till inriktning för utbyggnadsordning och regelbundet följa upp den översiktliga planeringen.

Vid antagande av ny översiktsplan upphävs översiktsplan ÖP06.

I beslutet deltar inte Patric Silfverklinga (SD).

Kommunfullmäktige

Tom Andersson (MP), Ida Legnemark (V), Kerstin Hermansson (C), Morgan Hjalmarsson (L), Falco Guldenspennig (KD), Annette Carlson (M) och Ulf Olsson (S) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Björn Qvarnström (SD) yrkar att ärendet återremitteras.

Ordföranden ställer proposition på bifall dels om ärendet skall avgöras idag och dels om ärendet skall återremitteras och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad. Votering begärs.

Följande voteringsproposition föreslås och godkänns: ”Den som vill att ärendet skall avgöras idag röstar ja, den som ej vill röstar nej; vinner nej har Kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet”.

Omröstning, se bilagd voteringslista nr 1.

Kommunfullmäktige beslutar med 64 röster mot 7:

Ärendet skall avgöras idag.

Mot beslutar reserverar sig Patric Silfverklinga (SD), Leif Häggblom (SD), Sten Lundgren (SD), Patrik Hållpås (SD), Crister Spets (SD), Björn Qvarnström (SD) och Thor Öhrn (SD).

Kommunfullmäktige beslutar:

Anta översiktsplanen.

Kommunstyrelsen ska efter antagande av översiktsplanen ta ställning till inriktning för utbyggnadsordning och regelbundet följa upp den översiktliga planeringen.

Vid antagande av ny översiktsplan upphävs översiktsplan ÖP06.

I beslutet deltar inte Patric Silfverklinga (SD), Leif Häggblom (SD), Sten Lundgren (SD), Patrik Hållpås (SD), Crister Spets (SD), Björn Qvarnström (SD) och Thor Öhrn (SD).

Vid protokollet

Göran Björklund

Justeringen tillkännagiven på kommunens digitala anslagstavla den 20 april 2018

Per-Olof Höög (S)

Falco Guldenpfennig (KD)

Emina Beganovic (C)

Rätt utdraget betygar:

Maimu Seppel

Voteringslista nr. 1

Borås Stads Kommunfullmäktige sammanträde den 12 april 2018 klockan 19:48:15.

13. Översiktsplan för Borås (Nr 44)

Ledamöter	Parti	Kret	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv	Kvitt
Per-Olof Höög	(S)	3:e		X				
Ulrik Nilsson	(M)	1:a		X				
Leila Pekkala	(S)	2:a		X				
Anna Svalander	(L)	3:e		X				
Morgan Hjalmarsson	(L)	2:a		X				
Annette Carlson	(M)	3:e		X				
Ulf Sjösten	(M)	1:a		X				
Patric Silfverklinga	(SD)	1:a			X			
Tom Andersson	(MP)	3:e		X				
Ulf Olsson	(S)	2:a		X				
Malin Carlsson	(S)	3:e		X				
Kjell Classon	(S)	1:a		X				
Ida Legnemark	(V)	2:a		X				
Lennart Andreasson	(V)	3:e		X				
Hans Gustavsson	(KD)	1:a		X				
Maj-Britt Eckerström	(C)	3:e	Mattias Danielsson	X				
Patric Cerny	(L)	2:a		X				
Björn Bergqvist	(M)	3:e		X				
Anette Nordström	(M)	2:a	Amanda Wiktorsson	X				
Marie Fridén	(M)	3:e		X				
Leif Häggblom	(SD)	3:e			X			
Kjell Hjalmarsson	(MP)	2:a		X				
Lars-Åke Johansson	(S)	3:e		X				
Yvonne Persson	(S)	2:a		X				
Raija Leppänen	(S)	1:a		X				
Fredrich Legnemark	(V)	1:a		X				
Tommy Josefsson	(V)	1:a		X				
Falco Gùldenpfennig	(KD)	2:a		X				
Kerstin Hermansson	(C)	2:a	Monica Johansson	X				
Hamid Fard	(L)	1:a		X				
Anna Christensen	(M)	2:a	Paul Andre Safko	X				
Birgitta Bergman	(M)	2:a		X				
Pirita Isegran	(M)	1:a	Wivi Roswall	X				
Sten Lundgren	(SD)	1:a			X			
Mosa Roshanghias	(MP)	2:a		X				
Anja Liikalouma	(S)	1:a		X				
Leif Johansson	(S)	1:a		X				
Ninni Dyberg	(S)	3:e		X				
Anne Rapinoja	(V)	2:a		X				
Sofia Andersson	(V)	3:e		X				
Ingela Hallgren	(KD)	3:e		X				
Alexander Andersson	(C)	1:a		X				
Lotta Preijde	(L)	3:e		X				
Nils-Åke Björklund	(M)	3:e		X				
Alexis Mouschopanis	(M)	3:e	Jessica Bjurén	X				
Pertti Merstrand	(SD)	2:a	Patrik Hållpås		X			
Crister Spets	(SD)	2:a			X			
Christina Waldenström	(MP)	1:a		X				
Micael Svensson	(S)	1:a	Anders Jonsson	X				
Gun-Britt Persson	(S)	3:e		X				
Transport:				45	5	0	0	0

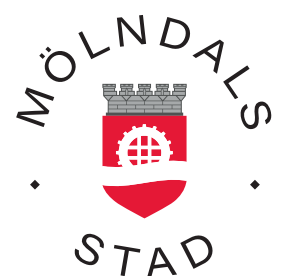

				Transport:	45	5	0	0	0
Ledamöter	Parti	Kret	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv	Kvitt	
Rose-Marie Liljenby Andersson	(S)	3:e		X					
Kent Hedberg	(S)	2:a		X					
David Hårsmar	(C)	3:e		X					
Lars-Gunnar Comén	(M)	1:a		X					
Ismail Bublic	(M)	2:a	Lotta Löfgren Hjelm	X					
Urban Svenkvist	(M)	3:e		X					
Björn Qvarnström	(SD)	1:a			X				
Tony Strandgård	(-)	3:e					X		
Hanna Werner	(MP)	3:e		X					
Sara Andersson	(S)	1:a	Muharrem Binaku	X					
Per Carlsson	(S)	3:e		X					
Anethe Tolfsson	(S)	2:a!		X					
Sofia Bohlin	(S)	2:a		X					
Oliver Öberg	(M)	1:a		X					
Dennis Jernkrook	(M)	2:a		X					
Mikael Wickberg	(M)	2:a		X					
Andreas Bäckman	(SD)	3:e					X		
Thor Öhrn	(SD)	2:a			X				
Robert Sandberg	(S)	2:a		X					
Mohamed Kossir	(S)	3:e		X					
Mohamed Ben Maaouia	(S)	1:a		X					
Johan Dahlberg	(S)	3:e	Leif Grahn	X					
Emina Beganovic	(S)	1:a		X					
SUMMA:				64	7	0	2	0	

Tertialrapport

April 2018

Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	-2,0
Årets resultat	23,5
Avvikelse mot budget exklusive jämförelsestörande poster	-22,3
– varav nämnderna	-13,0
Nettokostnadsandel exklusive jämförelsestörande poster	100,6
Likviditet inklusive kortfristig placering per 30/4 2018	
Mölnåls stad	299,8
Koncernen totalt	373,8

Övergripande kommentarer

Från och med 2018 kommer stadens delårsbokslut att upprättas per augusti istället för, som tidigare, per juni. Bakgrunden är förändringar i den kommunala redovisningslagen. Styrelsen ska enligt en ny reglering överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar. I och med semesterperioden är det inte praktiskt möjligt att inom uppsatt tidsgräns upprätta bokslut, ta fram handling och genomföra revision för ett bokslut per juni. Den nya redovisningslagen gäller från 2019, men förändringen genomförs redan 2018.

Som en följd av den ändrade tidplanen för delårsrapportering ersätts kvartalsrapporten för mars av en tertialrapport per april. Tertialrapporten är mer omfattande än månadsrapporterna. Utöver driftredovisning och resultaträkning ingår prognoser över investeringar och kassaflöde. Kassaflödesanalysen innehåller en bedömning av likviditetsutvecklingen.

I tertialrapporten efter april prognostiseras stadens resultat för 2018 till 23,5 mnkr. Här ingår dock jämförelsestörande poster på sammanlagt 25,5 mnkr. För den ordinarie löpande verksamheten stannar det prognostiserade resultatet därför på -2,0 mnkr. Det är drygt 22 mnkr lägre

Sammanfattning budgetavvikelser

Budgeterat resultat	20,3
Prognos avvikelse skatt och utjämning	-4,5
Avvikelse byggbonus	6,0
Avvikelse nämndernas budget	-13,0
Markförsäljning	8,0
Pensioner	-1,5
Finansnetto	8,2
Övrigt	0,0
Resultat 2018	23,5
Avgår jämförelsestörande post byggbonus	-16,0
Avgår jämförelsestörande post statsbidrag ensamkommande unga	-1,5
Avgår övriga jämförelsestörande poster	-8,0
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	-2,0

än budget. I jämförelse med föregående prognos är det en förbättring av det totala resultatet med 29,6 mnkr, bakgrunden är en förbättring av skatteprognosen med drygt

Resultaträkning

mnkr	Utfall helår 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos jämfört med budget
Nämndernas nettokostnader	-3 357,9	-3 501,2	-3 514,2	-13,0
Avgår interna kapitalkostnader	225,5	239,5	239,5	0,0
Avgår kalkylerade pensionskostnader	114,5	131,0	131,0	0,0
Årets pensionskostnad	-205,3	-210,0	-211,5	-1,5
Semester- och övertidslöneskuld	-7,6	-5,0	-5,0	0,0
Resultat markförsäljning med mera	65,7		8,0	8,0
Övrigt	4,2	-6,5	-6,5	0,0
Avskrivningar	-182,5	-193,0	-193,0	0,0
SUMMA VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-3 343,4	-3 545,2	-3 551,7	-6,5
Skatteintäkter	3 180,7	3 316,8	3 284,5	-32,3
Generella statsbidrag och utjämning inklusive byggbonus	257,2	231,1	264,9	33,8
Finansiella intäkter	24,5	26,2	35,1	8,9
Finansiella kostnader	-7,4	-8,6	-9,3	-0,7
ÅRETS RESULTAT	111,6	20,3	23,5	3,2
Avgår jämförelsestörande poster, byggbonus	-18,7		-16,0	-16,0
Avgår jämförelsestörande poster, statsbidrag ensamkommande	-2,9		-1,5	-1,5
Avgår övriga jämförelsestörande poster	-60,9		-8,0	-8,0
ÅRETS RESULTAT, löpande verksamhet	29,1	20,3	-2,0	-22,3

OBS! Prognostiserat resultat blir +55,8 mnkr inklusive aktuell prognos över resultat vid försäljning av exploateringsmark. Därutöver tillkommer effekten av pågående övergång till komponentavskrivning, se kommentarer.

14 mnkr, 6 mnkr lägre underskott hos nämnderna samt en ytterligare positiv bedömning på 3 mnkr av utfallet från den så kallade byggbonusen.

Om hänsyn även skulle tas till de försäljningar av exploateringsmark som för närvarande bedöms bli genomförda under 2018 skulle det totala resultatet summera till 55,8 mnkr. Med andra ord ingår då 40,3 mnkr i form av resultat från exploateringsverksamheten vilket är engångsintäkter som inte är hänförliga till den löpande driftverksamheten utan beaktas vid bedömningen av investeringsutrymmet. Sådana poster tas upp i sifferprognosen först då en försäljning är genomförd. Bakgrunden till den principen är att det ofta finns en stor osäkerhet kring tidpunkten. För 2018 budgeterades närmare 100 mnkr i försäljningar, varav flera nu bedöms bli genomförda först 2019.

OBS!

Utöver ovan nämnda osäkerhet kring försäljning av exploateringsmark, finns ytterligare ett förhållande som innebär att resultatet på sista raden kommer att påverkas positivt jämfört med nuvarande prognos. Nu pågår nämligen en omläggning av stadens anläggningsregister med anledning av anpassning till en ny redovisningsrekommendation i form av övergång till så kallad komponentavskrivning även för äldre anläggningar (för nya anläggningar skedde övergången från 2017). Förändringen kommer inledningsvis att sänka avskrivningskostnaderna för äldre investeringar samtidigt som en del underhållskostnader överförs till investering. I grunden sker ingen förändring av stadens ekonomi och likviditeten påverkas inte alls, men bokföringstekniskt uppstår alltså ett starkare resultat. De utbetalningar som belastat resultatet bokförs istället som investeringsutgift och behovet av finansiering blir detsamma. Efter hand kommer de kostnader som överförs till investering att öka avskrivningskostnaderna och belasta resultatet som en kostnad fördelad över den tid som den nya tillgången bedöms vara till nytta i verksamheten.

Sammanfattningsvis borde det budgeterade resultatet varit motsvarande starkare om effekten av övergången till komponentavskrivning kunnat beaktas i budget och det bör också poängteras att finansiella mål är satta utan hänsyn till dessa effekter.

För skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning prognostiseras en positiv avvikelse på totalt 1,5 mnkr, varav 6 mnkr är hänförliga till byggbonusen. Det är en förbättring med 17,2 mnkr jämfört med månadsrapporten för mars. Den aktuella prognosen över skatteunderlagets utveckling presenterades av Sveriges kommuner och landsting, SKL, i slutet av april. Den innebär 6,1 mnkr i lägre nivå på intäkterna jämfört med den prognos som låg till grund för budgetbeslutet. Enligt SKL:s prognos bedöms ökningstakten i skatteunderlagstillväxten, ackumu-

lerat för åren 2016-2018, ligga på cirka 0,5 procentenheter högre nivå än vad som låg i den prognos som tillämpats i budget. Däremot är prognosen till och med 2017 betydligt lägre än den nivå som bedömdes i december och därmed låg till grund för bokförda skatteintäkter i bokslutet för 2017. Av den sistnämnda anledningen belastas skatteintäkterna för 2018 negativt med -8,3 mnkr avseende slutavräkning för 2017. Prognosen belastas även av en negativ påverkan främst på grund av en lägre medelskattkraft beroende på fler invånare i riket än vad som låg till grund för den prognos som budgeten bygger på. Även utfallet inom kostnadsutjämnningen belastar genom att utfallet blev 4,9 mnkr sämre än beräknat i budget. Utöver att effekten av för höga skatteintäkter i bokslut 2017 belastar redovisningen 2018, summerar ovanstående faktorer till ett nettoöverskott på drygt 2 mnkr från de poster som är hänförliga till skatteintäkter och utjämning för inkomståret 2018, det vill säga exklusive prognosen över slutavräkningen för 2017. Samtidigt ligger intäkterna från generella statsbidrag ligger nära 8 mnkr högre än budget. Dessa statsbidrag uppgår till totalt 17,5 mnkr, varav den så kallade byggbonusen ingår med 16,0 mnkr. En ny skatteprognos kommer att publiceras i slutet av augusti.

I budget 2018 ingår en förväntad intäkt från den så kallade byggbonusen med tio mnkr. Under 2016 infördes ett nytt statsbidrag till kommuner för att öka bostadsbyggandet. Bidraget kan sökas senast den 1 oktober varje år och cirka 3,6 miljarder fördelades de två första åren medan 1,4 miljarder finns avsatt 2018. Boverket uttrycker i sin information att "... det går inte att beräkna hur stort bidrag en kommun kan komma att få..." Bakgrunden är att utfallet styrs av om de kommuner som ansökt är berättigade, hur många kommuner som söker samt den egna kommunens volymer relativt övriga sökande kommuner. Faktorer som antal startbesked för bostäder och nyanlända med uppehållstillstånd relativt övriga sökanden avgör den enskilda kommunens utfall. Utfallet för 2018 är, med andra ord, svårbedömt och bland annat beroende av om fler kommuner kommer att utnyttja möjligheten att söka bidraget. De 16,0 mnkr som tagits upp i prognosen är därmed osäkra, men bedöms som ett rimligt antagande utifrån aktuella bostadsprojekt samt stadens fördelningstal för antalet nyanlända.

Nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse på totalt 13,0 mnkr, en förbättring med 6,1 mnkr jämfört med marsprognosen, men fortfarande en relativt väsentlig avvikelse. Årets tidiga prognoser innehåller stora osäkerheter på många områden. Längre fram på året framkommer tydligare tendenser och det går att göra säkrare bedömningar. Det är Vård- och omsorgsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden som tillsammans står för huvuddelen av avvikelsen eller cirka -12 mnkr. Resterande avvikelser tar i princip ut varandra. Prognosen över kultur- och fritidsnämndens överskridande innehåller nu en mycket preli-

minär bedömning de ekonomiska effekter som bedöms uppstå på grund av situationen vid Åbybadet.

Pensionskostnaderna utgår från KPA:s senaste prognos och bedöms överskrida budgeterad nivå med -1,5 mnkr. Total prognos på finansiella poster är däremot positiv med 8,2 mnkr jämfört med budget. Det är aktieutdelningen och utdelningen från Kommuninvest som är väsentligt högre än budgeterade 0,7 mnkr. Bakgrunden är att Mölndalsbostäder på grund av ett uppskattat nedskrivningsbehov prognostiserade ett underskott för 2017, vilket då inte skulle ge något utrymme för ett koncernbidrag. Nedskrivningarna blev lägre än väntat, vilket gjorde att resultatet medgav att koncernbidrag kunde lämnas. Därmed kunde Kvarnfallet Mölndal AB också lämna en utdelning till staden. Utdelningen 2018 från Kvarnfallet Mölndal AB uppgår till 4,8 mnkr. Utöver detta har Kommuninvest lämnat en överskottsutdelning på 4,8 mnkr.

Avseende övriga centrala poster som avskrivningar, förändring i avsättningar m.m. finns en stark koppling till investeringstakt respektive årets verkliga bemanning inom nämndernas verksamhet. Utfallet är dock beroende av i vilken takt investeringar kommer att genomföras och prognosen blir säkrare senare under året.

Vid ingången av 2017 låg stadens likviditet exklusive bolagen på 414,6 mnkr. Det var betydligt högre än vad som hade bedömts vid budgetläget. Den främsta anledningen till detta var att investeringsverksamheten låg drygt 100 mnkr lägre än budget. Ytterligare en betydelsefull faktor var att de kortfristiga skulderna ökade, bland annat beroende av överskott inom den taxefinansierade verksamheten. Nuvarande prognos över kassaflödet bygger helt på det prognostiserade resultatet, investeringsprognosen samt effekter av prognoser för slutavräkning på kommunalskatt.

Enligt kassaflödesanalysen påverkas stadens likvida medel, exklusive bolagen, negativt med cirka 420 mnkr under 2018. Det är cirka 110 mnkr utöver vad som bedömdes i budget. Nettoinvesteringarna ligger på budgeterad nivå medan bedömningen av försäljningsinkomster ligger cirka 50 mnkr lägre än budget. Det är dock tidigt på året och erfarenhetsmässigt blir uppskattningen av hur investeringsprojekten fördelas över tid säkrare under andra halvåret. Resterande skillnad är hänförlig till diverse poster som bedömning av utbetalning av fordringar hos markexploatörer samt likviditetseffekter från prognos över slutavräkning skatteintäkter.

Kassaflödesanalys

mnkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos helår 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	111,6	20,3	23,5
Justering för:			
– av- och nedskrivningar	182,5	193,4	193,4
– gjorda avsättningar	42,1	38,3	38,5
– ianspråktagna/återförda avsättningar	-17,9	-16,4	-29,9
– resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	1,0		
– kostnad för såld exploateringsmark med mera	17,6		-8,0
– förutbetalda intäkter som regleras över flera år	-10,8	-11,0	-11,3
– justering bidrag statlig infrastruktur	0,5		0,5
Förändring av kortfristiga fordringar ¹	9,3	-8,6	-7,1
Förändring förråd och varulager	-0,9		
Förändring kortfristiga skulder ¹	92,4	-2,8	0,6
LIKVIDA MEDEL FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	427,4	213,2	200,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-3,2		-0,7
Investering i materiella anläggningstillgångar	-512,2	-819,3	-730,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-58,3		
Investeringsbidrag	70,8	158,7	56,7
Försäljning av anläggningstillgångar	0,8	103,5	54,7
LIKVIDA MEDEL FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-502,1	-557,1	-620,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		94,0	55,2
Amortering av skuld			
Förändring av långfristiga fordringar	-32,3	35,2	
Förändring av bolagens koncernkontobehållning			
LIKVIDA MEDEL FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-32,3	129,2	55,2
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL²	-107,0	-214,7	-364,6
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN²	521,6	264,7	414,6
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT²	414,6	50,0	50,0

1) Avser effekt av preliminärutbetalning av skatt respektive prognos för slutavräkning samt semesterlöneskuld.

2) I kassaflödesanalysen har effekten av bolagens koncernkontobehållning eliminerats.

Kommentarer om nämnderna

Byggnadsnämnd

-1,0 mnkr

Nämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot tilldelat kommunbidrag på 1,0 mnkr i aprilrapporten. Intäkterna har under första tertialet 2018 varit lägre än motsvarande period ifjol, fortsätter utvecklingen beräknas ett underskott på ungefär en mnkr mot budget på helår.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

1,9 mnkr

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beräknar en positiv avvikelse mot budget på helår med 1,9 mnkr, en förbättring med 3,1 mnkr sedan föregående prognos.

Plan och exploatering prognostiserar fortsatt ett underskott på 1,8 mnkr för året. Med anledning av den goda byggkonjunkturen har intäktskravet för planeringsutskottet höjts med 3,0 mnkr från och med 2017. Få stora byggprojekt väntas få bygglov under året, och flera av de markförsäljningar som ligger i exploateringsbudgeten 2018 kommer inte att ske förrän 2019.

Stadsledningsförvaltningen prognostiserar efter april en positiv avvikelse på 2,5 mnkr. Avvikelsen beror på ej nyttjade medel för utveckling av beslutsstöd, lägre kostnader för bevakning av bostäder för nyanlända samt vakanser. I prognosen ingår dock inte avvikelser i och med övergång till komponentavskrivning vilket kommer att påverka resultatet positivt samt kostnader inom lokalförsörjningsavdelningen för paviljonger och sanering

för Almåsskolan, enligt kf 395/17 §193, vilket tvärtemot kommer att påverka resultatet negativt. **Överförmyndarnämnden** beräknar ett överskott på 0,9 mnkr för året beroende på färre ärenden vad gäller ensamkommande barn. **Övriga kommunbidragsområden** visar en positiv avvikelse mot budget på 0,3 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnd

-5,0 mnkr

Kultur- och fritidsnämnden beräknar, i samråd med stadsledningsförvaltningens ekonomiavdelning, en negativ avvikelse på 5,0 mnkr mot budget, en försämring på 4,0 mnkr jämfört med förra rapporten. Underskottet återfinns inom kommunbidragsområde **förening och idrott** och är hänförlig till Åbybadet.

Den 11 april tvingades 50-metersbassängen i Åbybadet för andra gången i år att stänga på grund av brister i betongkonstruktionen. Förslag till beslut har fattats på KSAU den 23 maj, §90, att bassängen inte kommer att öppna igen och att en 25-metersbassäng ska byggas i väntan på att en ny simhall är på plats. Det är svårt att göra en bedömning av konsekvenserna av detta samt vilka de ekonomiska följderna blir eftersom det i dagsläget är oklart hur 25-metersbassängen och en framtida ny simhall ska utformas samt hur rivningen av den befintliga anläggningen ska gå till samt i vilken mån verksamhet kan bedrivas under denna period. I prognosen för april har en schablonmässig uppskattning, utifrån fattade beslut och tillgänglig information, gjorts. Enligt denna beräknas intäkterna

Nämndens nettokostnader

mnkr	Utfall helår 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos jämfört med budget
Byggnadsnämnden	-9,0	-12,7	-13,7	-1,0
Kommunfullmäktige och övriga nämnder	-11,0	-14,7	-13,5	1,2
Kommunstyrelsen exklusive serviceförvaltningen	-159,9	-168,3	-167,6	0,7
Kommunstyrelsen, serviceförvaltningen	1,9	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-143,0	-153,8	-158,8	-5,0
Miljönämnden	-10,9	-12,4	-12,1	0,3
Skolnämnden	-1 302,8	-1 354,0	-1 355,9	-1,9
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-283,0	-315,1	-313,1	2,0
Tekniska nämnden, skattefinansierad verksamhet	-153,5	-157,8	-157,8	0,0
Tekniska nämnden, affärsdrivande verksamhet	-5,5	2,0	-0,2	-2,2
Utbildningsnämnden	-298,0	-306,9	-306,7	0,2
Vård- och omsorgsnämnden	-983,2	-1 007,5	-1 014,8	-7,3
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	-3 357,9	-3 501,2	-3 514,2	-13,0

minska med ungefär sju mnkr vilka till viss del motverkas av lägre personalkostnader på två mnkr. Avvikelsen mot budget kommer att följas i kommande prognoser i takt med att ärendet fortskrider. Det bör särskilt nämnas att denna rapport inte inkluderar eventuella framtida nedskrivningsbehov av den befintliga simhallen.

Bifrostparken väntas stå klar först till sommaren vilket ger en positiv avvikelse mot budget på cirka 0,2 mnkr för minskade driftskostnader. I januari fick nämnden besked om att hyran avseende 2018 för idrottshallarna i Pedagogparken ökar med 0,2 mnkr beroende på att lokalen belagts med fastighetsskatt. Detta var inte känt under budgetarbetet.

Miljönämnd 0,3 mnkr

Miljönämnden prognostiserar efter april fortsatt en positiv avvikelse på 0,3 mnkr på grund av vakanser. I den prognostiserade avvikelsen ingår 0,3 mnkr i kostnader för arbetet med förorenad mark som nämnden har beviljats att nyttja 0,6 mnkr av sitt eget kapital under 2018, enligt ks 379/17 §275.

Skolnämnd -1,9 mnkr

Skolnämnden beräknar en negativ avvikelse mot budget på 1,9 mnkr för helår, en förbättring med 4,4 mnkr mot föregående prognos. Förändringarna mot tidigare rapport förklaras till stor del på en ny befolkningsprognos som kom i slutet av april.

Kommunbidragsområde **förskola och pedagogisk omsorg** beräknar ett överskott på 3,2 mnkr, en förbättring med 6,7 mnkr mot förra rapporteringstillfället. Antalet barn väntas bli cirka 70 stycken färre än budgeterat, vilket ger en positiv avvikelse mot budget på 6,2 mnkr. Det är ungefär 20 barn färre än vad den tidigare befolkningsprognosen visade på. Dessutom finns ett överskott mot budget för lokaler med ungefär tre mnkr på grund av försenade byggprojekt av bland annat nya förskolor. Detta motverkas något av att förskoleenheter visar ett underskott på sex mnkr. **Grundskola och fritidshem** prognostiserar ett underskott mot budget på 6,1 mnkr, en försämring med 3,3 mnkr mot föregående rapport. Antalet elever inom förskoleklass och grundskola beräknas bli cirka 70 fler än budgeterat vilket innebär en kostnadsökning på cirka 5,3 mnkr. Det är ungefär 40 elever fler jämfört med den förra befolkningsprognosen. Dessutom väntas ett underskott på 4,5 mnkr avseende lokalrelaterade kostnader. Även skolenheterna beräknar ett negativt resultat för helåret på ungefär 2,8 mnkr. Detta vägs till viss del upp av att antalet elever inom fritidshem väntas bli ungefär 110 stycken färre än planerat, vilket motsvarar en kostnadsminskning på omkring 2,5 mnkr samt diverse mindre överskott inom

olika verksamheter däribland elevhälsan. **Särskolan** prognostiserar ett underskott på 0,5 mnkr medan **övriga kommunbidragsområden** följer tilldelat anslag.

Social- och arbetsmarknadsnämnd 2,0 mnkr

Social- och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse mot budget på två mnkr, vilket också är förbättringen mot föregående månad då nämnden inte redovisade någon avvikelse.

För det nya kommunbidraget **boenden, nyanlända** så beräknas ett överskott på två mnkr. Prognosen bygger på en avvägning mellan hur många nyanlända som mottas, hur fort vidareflyttning till den ordinarie bostadsmarknaden kan ske samt i vilken takt nya boenden, till exempel nya villavagnar, anskaffas. Inom kommunbidragsområdena **ekonomiskt bistånd** och **arbetsmarknadsåtgärder** pågår ett stort omställningsarbete i och med införande av den så kallade "Trelleborgsmodellen" kallad för "Arbetsplats först" i Mölndal. Omställningen medför en ökad belastning för befintlig personal och kan ge ekonomiska effekter.

Inom **flyktingområdet** fortsätter arbetet med att anpassa verksamheten till det nya ersättningssystemet för ensamkommande barn och unga, som gäller från föregående halvårsskifte. Kommunbidragsområde **nämnd, administration med mera** har en del vakanser som bidrar till att täcka kostnader för införande av ett nytt verksamhetssystem vilket försenats från föregående år.

Teknisk nämnd -2,2 mnkr

Tekniska nämnden beräknar ett underskott på 2,2 mnkr mot budget. Avvikelsen uppstår inom det kommunala uppdragets taxefinansierade verksamhet avseende **återvinning och avfall** och beror på att kostnaderna för fastighetsnära insamling av hushållsavfall, FNI, inte bedöms kunna täckas med gällande renhållningstaxa. Ny taxehöjning till 2019 behövs i enlighet med taxeförslaget för 2018. **Vatten och avlopp** redovisar en positiv avvikelse på två mnkr mot den upprättade planen för att reglera skulden till VA-kollektivet. Detta beror på att ett projekt på vattenverket inte kommer att bli av som planerat vilket medför lägre kostnader för inköp av dricksvatten än budgeterat. Utfallet påverkar inte nämndens resultat, skulden till kollektivet väntas uppgå till ungefär 28 mnkr vid årsskiftet.

Den snörika vintern har medfört att kostnaderna för vinterverksamhet och slitage på vägarna har varit över normalnivå vilket påverkar årets gatudriftskostnader. Nämnden väntas dock kunna kompensera den negativa avvikelsen mot budget med andra åtgärder.

Nämnden beräknar efter april månad en positiv avvikelse på 0,2 mnkr mot budget, vilket är 1,5 mnkr lägre än föregående månad.

Kommunbidragsområde **gymnasieskola** visar ett prognostiserat resultat på 4,5 mnkr. Drygt hälften av överskottet beräknas uppstå då antalet folkbokförda gymnasieungdomar är lägre än budget. Resterande del av överskottet beror på högre intäkter för fler sålda platser till andra kommuner samt lägre kostnad för extra elevstöd än budgeterat. **Gymnasiesärskolan** redovisar däremot ett underskott på 2,5 mnkr, främst på grund av ökat stödbehov hos eleverna i egen regi, färre elever i egen regi från och med hösten och svårigheter att ställa om verksamheten men också på grund av fler elever i extern regi än budgeterat. **Vuxenutbildningen** redovisar ett underskott på två mnkr beroende på dels ökat behov inom SFI och ökade lokalkostnader. Inom **nämnd och administration** beräknas ett underskott på 0,2 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden beräknar efter april månad en negativ avvikelse på 7,3 mnkr vid årets slut, vilket är en förbättring med 2,1 mnkr mot föregående månad.

Kommunbidragsområde **äldreomsorg** prognostiserar sammantaget en negativ avvikelse på 10,7 mnkr, vilket är en försämring med 0,3 mnkr jämfört med mars. Inom hemtjänsten redovisar den interna driften fortsatt för låg effektivitet och prognosen för året visar på ett underskott på 15 mnkr. Volymen hemtjänsttimmar visar nu ett överskott på tre mnkr på grund av lägre behov än budgeterat. Även äldreboende i egen regi beräknar ett underskott mot budget. En ny resursmodell har införts från 2018 som innebär att verksamheten får ersättning för belagt dygn. I

dagsläget finns det många lediga platser som är spridda på flera boenden vilket gör det svårt att anpassa bemanningen till beläggningen, dessutom minskar intäkterna för vårdavgifter och hyror då platsen är tom. Den negativa avvikelsen för äldreboende beräknas därför till totalt tre mnkr varav fem mnkr är underskott inom verksamheten och två mnkr överskott inom beställda äldreboendedygn. För äldreboende på entreprenad väntas ett överskott på 0,7 mnkr i och med lägre beläggning. Bättre rutiner för hemgång från sjukhus och den goda tillgången på korttidsplatser medför lägre kostnader för utskrivningsklara vårdtagare samt köpta korttidsplatser som sammantaget beräknas ge överskott på 3,9 mnkr. Övriga delar inom kommunbidragsområdet visar ett underskott på 0,3 mnkr.

För kommunbidragsområde **funktionshinder** väntas ett överskott på totalt 3,1 mnkr, en förbättring med 2,8 mnkr mot föregående månad. Inom personlig assistans beräknas ett överskott på 3,1 mnkr på grund av lägre volymer samt att beviljad tid inte nyttjats fullt ut. Inom köpt bostad med särskild service redovisas ett överskott på 3,5 mnkr beroende på minskat behov samtidigt som den interna driften beräknas avvika negativt med 0,5 mnkr. Behovet av köpta korttidsplatser har ökat och beräknas överskrida budget med två mnkr. Inom ledsagning och avlösarservice visas ett beräknat underskott på en mnkr på grund av ökade volymer.

Inom kommunbidragsområde **nämnd, förvaltningsledning och stab** väntas en positiv avvikelse på 0,3 mnkr mot budget. Överskottet beror dels på vakanser och dels på ersättning för de så kallade extratjänsterna som införts för nyanlända och långtidsarbetslösa personer i samarbete med social- och arbetsmarknadsnämnden och Arbetsförmedlingen. Införandet av det nya verksamhetssystemet beräknas däremot kosta 2,1 mnkr vilket ej är budgeterat och motverkar därför överskottet inom kommunbidraget.

Kommentarer avseende investeringsprognos

Årets investeringsutgifter beräknas uppgå till 731 mnkr där investeringsbidrag utgör 57 mnkr, vilket innebär att nettoinvesteringar för 2018 prognostiseras till 675 mnkr. Det är en positiv budgetavvikelse med 30 mnkr jämfört med budget 2018 för nettoinvesteringarna som, efter kompletterande fullmäktige beslut i december 2017, uppgår till 704 mnkr.

I budget uppgår årets intäkter från markförsäljning av exploateringsfastigheter till 103 mnkr medan aktuell prognos visar på 55 mnkr, vilket är en negativ avvikelse på 48 mnkr. Avvikelsen beror främst på att försäljningsintäkterna för Mölndals innerstad beräknas komma senare än planerat på grund av tidsförskjutningar.

Exploateringsverksamheten, exklusive VA i exploate-

ringsområden, redovisar en negativ avvikelse jämfört med budget på 30 mnkr inklusive försäljningar, vilket främst beror på en negativ avvikelse av försäljningsinkomster beroende på tidsförskjutning av Mölndals innerstad. Nettoinvesteringar står för en positiv budgetavvikelse på 18 mnkr. Avvikelsen orsakas i huvudsak av förskjutningar i genomförandet av fleråriga investeringsobjekt.

Inom lokalförsörjning under kommunstyrelsen beräknas 388 mnkr investeras i främst fastighetsbyggnation, vilket innebär en positiv avvikelse på 4 mnkr. De fleråriga anslaget beräknas att överskrida budget med drygt 10 mnkr, på grund av ökade kostnader vid nybyggnation samtidigt som de årliga anslagen för reinvesteringar beräknas ge en positiv budgetavvikelse med 14 mnkr.

För tekniska nämndens investeringar inklusive inventarier är prognosen för helåret nästan 151 mnkr, vilket kan jämföras med en total budget på 154 mnkr och ger en positiv avvikelse på 3 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse på drygt 12 mnkr på grund av bland annat tidsförskjutningar av investeringsprojekt. Samtidigt redovisar VA-verksamheten en negativ avvikelse på 11 mnkr för året som främst beror på tidsförskjutning av fleråriga projekt från föregående år.

En detaljerad uppställning med investeringsbelopp till och med tertial 1 och prognos per anslag återfinns i bilaga till tertialrapporten.

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202 Belopp i miljoner kronor	Förändr budget		Utfall 30 apr 2018	Utfall 31 dec 2018	Prognos helår 2018	Budget helår 2018
	anslag	För fleråriga projekt				
	Beslut	Totalt anslag				
		2017 t.o.m				
Byggnadsnämnden						
1			0,4		0,4	0,4
Kommunstyrelsen						
2			0,1		0,2	0,2
3			3,7		12,6	12,9
4	8,0				0,4	3,0
5						0,1
6					0,1	0,1
7			0,7		5,0	5,0
Kultur- och fritidsnämnden						
8					0,3	0,3
			0,1		0,1	
9			0,1		1,1	1,1
10					0,2	0,2
11					1,0	1,0
Miljönämnden						
12						0,05
13	0,3				0,3	0,30
Skolnämnden						
14			0,2		5,0	5,0
15					2,4	2,4
16			1,2		3,0	3,0
17					3,5	3,5
18					1,0	1,0
19			0,4		2,0	2,0
20					3,5	3,5
Social- och arbetsmarknadsnämnden						
21					3,0	3,0
Tekniska nämnden						
22			0,8		3,2	3,2
23					5,9	5,8
Utbildningsnämnden						
24			1,0		1,8	1,8
Vård- och omsorgsnämnden						
25			0,1		0,4	0,4
26			0,7		4,4	4,4
			9,5		60,8	63,7
Tekniska nämnden						
Hållbart resande						
27					8,5	5,5
28						0,5
29					0,1	0,5
31			3,8		20,0	20,0
31					-3,0	-3,0
32			0,3		7,3	7,8
32						
					-1,3	-2,0
33		40,0			0,8	1,0
34		11,2			0,5	1,8
			4,1		32,9	32,1
Kommunala gator och vägar						
36			0,2		4,6	4,5
37			1,5		7,0	7,0
38			1,1		1,8	0,7
39			0,1		12,1	13,0
40		49,0			0,2	2,0
40		-17,2				-0,7
			2,9		25,7	26,5

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202	Förändr budget						Budget helår 2018
	anslag	För fleråriga projekt		Utfall	Utfall	Prognos	
		Totalt	2017	30 apr	31 dec	helår	
202	Beslut	anslag	t.o.m	2018	2018	2018	helår 2018
Belopp i miljoner kronor							
Park- och naturområden							
42	Parker och lekplatser			0,6		5,5	5,5
43	Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt FÖP (inklusive Lasarettsspången)			0,1		0,4	4,0
44	Stadspark ^{2) 4)}	25,0		0,3		3,0	3,0
45	Mölndalsån; åtgärder mot översvämningar inklusive	85,3	32,8	0,8		3,0	14,0
45	Mölndalsån; statligt bidrag ⁵⁾	-32,8	-6,0	-3,9		-3,9	-7,0
46	Stora ån ^{2) 4)}	28,6	0,4				1,0
47	Källeredsbäcken ^{2) 4)}	49,1	4,6	1,0		5,0	5,0
48	Motionsanläggningar					1,3	1,3
Delsumma park- och naturområden				-1,1		14,3	26,8
Summa Tekniska nämnden, skattefinansierat				5,9		72,9	85,4
Återvinning och avfall							
49	Återvinningsstationer, återvinningscentraler, Kikås avfallsanläggning			0,6		2,0	2,0
50	Återvinningscentral, Lindome ^{2) 4)}	27,1	0,8			0,5	
51	Framtidens Kikås ^{2) 4)}	32,5	0,1	0,1		2,0	15,0
52	Massmottagning Mölndals stad ^{2) 4)}	26,3	0,3			0,2	1,0
53	Flerfackskär till FNI villor	20,3	7,9	3,2		5,6	5,1
Delsumma avfallshantering				3,9		10,3	23,1
Vatten och avlopp							
54	Nya VA-ledningar			0,3		9,0	5,0
54	Nya VA-ledningar VA-anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag					-5,0	-5,0
55	Befintliga vattenverk och övriga anläggningar			0,7		5,0	5,0
56	Kapacitetssäkring dricksvatten	KS §106 180425	24,0			3,0	3,0
57	Vattenledningar inklusive anläggningar			1,4		2,6	6,6
58	Vattenledningar - Mölndals vattenverk - Lackarebäck		12,0	3,0		6,0	
59	Vattenledning förstärkning reservvatten Härryda	KS §106 180425	23,0	0,2		5,0	5,2
61	Spillvattenledningar inklusive anläggningar			2,6		14,0	13,1
62	Anläggningsavgifter					-3,0	-5,9
	Ågatans pumpstation	56,4	45,8	1,1		1,4	
63	Dagvattenledningar inklusive anläggningar			0,1		3,6	3,0
64	Ledningsförnyelse vatten-, spill- och dagvatten			5,2		26,5	27,0
Delsumma Vatten och avlopp				14,4		68,1	57,0
65	Vatten och avlopp i exploateringsområden						
	VA, Annestorp ¹⁾	0,7					1,1
	varav utgifter	1,3					1,1
	varav inkomster	-0,6					
	VA, Delbanco ¹⁾	-1,4				0,1	0,1
	varav utgifter	0,1				0,1	0,1
	varav inkomster	-1,5					
	VA, Esbjörn Schillersgatan ¹⁾	0,1	0,1				
	varav utgifter	2,6	0,1				2,5
	varav inkomster	-2,5					-2,5
	VA, Forsåker	-51,5				0,7	4,0
	varav utgifter	90,5				0,7	4,0
	varav inkomster	-142,0					
	VA, Gårda/Barnsjön ¹⁾	15,9				0,5	1,7
	varav utgifter	30,9				0,5	1,7
	varav inkomster	-15,0					
	VA, Heljered, etapp II ¹⁾	-1,9					1,0
	varav utgifter	11,8					1,0
	varav inkomster	-13,7					
	VA, Jolen	-3,9				-0,4	-0,4
	varav utgifter	0,3				0,1	0,1
	varav inkomster	-4,2				-0,5	-0,5
	VA, Kvarnbyterassen ¹⁾	-4,6	0,1	3,9		2,9	-1,3
	varav utgifter	0,1	0,1	3,9		3,9	
	varav inkomster	-4,7				-1,0	-1,3
	VA, Källered köpstad ¹⁾	-3,0		0,1		0,5	-1,5

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202 Belopp i miljoner kronor	Förändr budget						
	anslag Beslut	För fleråriga projekt		Utfall	Utfall	Prognos	Budget
		Totalt anslag	2017 t.o.m	30 apr 2018	31 dec 2018	helår 2018	helår 2018
varav utgifter		1,0		0,1		0,5	0,5
varav inkomster		-4,0					-2,0
VA, Kängurun 20¹⁾		-1,0		3,0		1,0	
varav utgifter		1,0					
varav inkomster		-2,0		3,0		1,0	
VA, Kängurun 21¹⁾		-7,2					-2,0
varav utgifter		0,8					
varav inkomster		-8,0					-2,0
VA, Lindome C ¹⁾		-4,7					-2,5
varav utgifter		4,8					0,8
varav inkomster		-9,5					-3,3
VA, Mölndals innerstad ¹⁾		8,9	23,5	0,2		0,5	0,9
varav utgifter		44,5	32,3	0,2		0,5	5,6
varav intäkter		-35,6	-8,8				-4,7
VA, Pedagogen Park		-16,0				1,0	1,0
varav utgifter		24,0				1,0	1,0
varav inkomster		-40,0					
VA, Stensjön Lackarebäck 1:7 med flera ¹⁾		0,2	0,2				
varav utgifter		2,2	0,2				2,0
varav inkomster		-2,0					-2,0
VA, Stretered 1:191 ¹⁾		0,5		0,3		-1,6	-1,3
varav utgifter		1,8		0,3		0,2	
varav inkomster		-1,3				-1,8	-1,3
VA, Svartmossevägen ¹⁾		4,7	5,5	-0,1		-0,1	-0,3
varav utgifter		8,9	8,9				
varav inkomster		-4,2	-3,4	-0,1		-0,1	-0,3
VA, Sytllöken		-2,1					-2,1
varav utgifter		0,1					0,1
varav inkomster		-2,2					-2,2
VA, Ulla Lyckas väg ¹⁾		-2,1					-2,1
varav utgifter		0,2					0,2
varav inkomster		-2,3					-2,3
VA, Västra Balltorp, Blixås ¹⁾		-5,4				-1,8	-1,8
varav utgifter *)		24,0					8,0
varav inkomster (övertagande av anläggning) *)		-24,0					-8,0
varav inkomster (reducerad avgift)		-5,4				-1,8	-1,8
VA, Åby mässhall/multihall ¹⁾		-2,0				-2,0	-3,0
varav utgifter		1,0				1,0	
varav inkomster		-3,0				-3,0	-3,0
VA, Åby Stallbacke ¹⁾		3,3	18,2			-2,0	-3,2
varav utgifter		22,0	22,0				
varav inkomster		-18,7	-3,8			-2,0	-3,2
Delsumma Vatten och avlopp, exploateringsområden				7,4		-0,7	-11,7
Summa tekniska nämnden (exklusive inventarier)				31,6		150,6	153,8

Kommunstyrelsen

Årliga investeringsanslag

66	Förskolor och skolor, reinvestering tekniska system mm		6,3		25,2	20,0
67	Förskolor och skolor, verksamhetsanpassningar		0,7		7,0	7,0
68	Kök, reinvesteringar och verksamhetsanpassningar		0,2		0,4	10,0
69	Idrottsanläggningar, reinvestering tekniska system		0,0		0,1	6,0
70	Energieffektivisering		0,9		6,9	6,0
71	Åtgärder förnyelsebar energi		0,5		1,7	2,0
72	Reinvestering tekniska system - övrigt fastighetsbestånd				0,5	5,0
73	Mindre verksamhetsanpassningar i övriga lokaler	KS 180124 §4	9,0	0,4	2,5	4,0

Fleråriga investeringsanslag

75	Ny förskola Ö Balltorp ²⁾		48,0	9,2	35,0	35,0
76	Ny förskola Stallbacken 2 ²⁾		32,5	0,9	12,5	12,5
79	Ny förskola Mården ²⁾		48,0	2,2	33,0	33,0
81	Hallenskolan ²⁾		22,0	6,3	12,0	12,0
82	Balltorpsskolan/Pepparedsskolan			0,2	0,6	
83	Katrinebergsskolan ²⁾	KS 180124 §4	123,0	7,9	70,4	60,4
84	Ekländaskolan			0,1	0,1	

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202	Belopp i miljoner kronor	Förändr budget		Utfall 30 apr 2018	Utfall 31 dec 2018	Prognos helår 2018	Budget helår 2018
		anslag	För fleråriga projekt				
		Beslut	Totalt anslag				
85	Ny Västerbergsskola ²⁾		141,0	0,2		0,5	0,5
86	Kvarnbyskolan			0,5		0,6	
87	Kapacitetsökning Lackarebäck/Glasberget ²⁾		36,0	0,2		18,9	18,9
89	Lindome, Almässkolan skolutbyggn	KF 171213 §193	138,5	10,7		104,5	112,5
90	Östra Källered, skolutbyggnad ²⁾		8,8	0,1	0,0	0,4	0,4
92	Krokslättskolan Ventilationsombyggnad och tillgänglighetsanpassning ²⁾ Valåsskolan om- och tillbyggnad, ny ventilation, nytt		43,6		0,0	0,6	0,6
93	värmesystem, från mottagningskök till tillagningskök ²⁾		46,0		0,0	0,6	0,6
95	Sporthall, Lindome ²⁾		36,4	16,7	8,0	19,7	9,4
97	Simhall årlig renovering			0,2		1,0	1,0
99	Näridrottsplats Bifrost ⁵⁾		6,9		0,1	4,9	4,9
99	Näridrottsplats Bifrost - statsbidrag ⁵⁾		-2,3	-1,7	0,0	-0,6	-0,6
100	Byte av konstgräs			0,0		9,0	9,0
102	Tillgänglighetsanpassning Gamla Torget 43			0,0		1,0	1,0
104	Gunnebo slott och trädgårdar, reinvesteringar	KS 180328 §90	23,0	1,5		8,0	8,0
105	Etablering av boenden samt ytrenoveringar av boenden	KS 180124 §4	15,0	0,2		11,0	13,0
	Summa KS lokalförskning (exkl. inventarier)			57,4		387,9	392,1

Exploateringsbudget

108	Ekåsen		-8,5				6,5
	anläggningsarbeten		6,3				5,5
	gatukostnadsersättning		-4,7				
	markförsäljning		-12,1				
	fastighetsbildning		2,0				1,0
109	Esbjörn Schillersgatan		0,6	0,6	0,1		
	anläggningsarbeten * ¹⁾		8,4	0,1	0,1	0,6	3,7
	gatukostnadsersättning		-8,3			-0,6	-3,7
	mark		0,3	0,3			
	fastighetsbildning		0,2	0,2			
110	Forsåker		15,0			2,5	8,6
	anläggningsarbeten		506,0			2,0	7,9
	mark		20,0				
	Forsåkersbron		194,5			0,5	0,7
	Forsåkersbron, exploateringsbidrag från MölnDala AB		-194,5				
	markförsäljning		-5,0				
	gatukostnadsersättning		-506,0				
112	Gårda/Barnsjön, Lindome		1,5		0,1	0,4	1,0
	anläggningsarbeten		15,0		0,1	0,4	1,0
	utredningar		1,5				1,0
	gatukostnadsersättning		-15,0				-1,0
	försäljning						
114	Heljered etapp II		-17,5				0,8
	anläggningsarbeten		22,7				0,8
	gatukostnadsersättning		-40,2				
116	Jolenområdet, totalt		-87,7	-49,7		-29,0	-17,4
	fastighetsbildning		0,6	0,2			0,1
	anläggningskostnad		8,3	5,5		2,8	2,8
	övrigt		2,0				0,5
	gatukostnadsersättning		-4,2	-1,0		-0,8	-0,8
	mark		5,7	5,7			
	försäljning		-100,1	-60,1		-31,0	-20,0
119	Kvarnbyterassen (före detta Hexion)		-5,6	-1,6			
	anläggningskostnad		5,4	0,4		2,0	2,0
	gatukostnadsersättning		-7,0	-2,0		-2,0	-2,0
	täckningsbidrag		-4,0				
120	Kvarnbyvallen		-40,4	-40,8		0,2	0,2
	anläggningskostnad		21,4	21,0		0,2	0,2
	gatukostnadsersättning		-16,7	-16,7			
	mark		0,3	0,3			
	försäljning och täckningsbidrag		-45,4	-45,4			
121	Källered centrum		-2,8	0,1		-9,5	-2,8
	anläggningskostnad		17,5	0,1		2,0	2,0
	gatukostnadsersättning		-15,4			-2,0	-2,0

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202	Belopp i miljoner kronor	Förändr budget					Budget helår 2018	
		anslag Beslut	För fleråriga projekt		Utfall	Utfall		Prognos
			Totalt anslag	2017 t.o.m	30 apr 2018	31 dec 2018		helår 2018
	fastighetsbildning		0,2				0,20	
	mark		0,4					
	täckningsbidrag		-2,5					
	försäljning		-3,0			-9,5	-3,0	
122	Källered köpstad		0,2	0,2	0,7	8,0		
	anläggningskostnad		57,0	0,2	0,7	20,0	20,0	
	gatukostnadsersättning		-56,8			-12,0	-20,0	
123	Kängurun 20					0,6		
	anläggningskostnad		3,0			0,6		
	gatukostnadsersättning		-3,0					
125	Lilla Fässbergsdalen		-26,5	42,0			3,5	
	fastighetsbildning		0,5					
	anläggningskostnad		41,0				1,0	
	gatukostnadsersättning		-40,0					
	övrigt, arkeologi		5,0				2,5	
	mark		49,0	42,0				
	försäljning		-82,0					
126	Lindome centrum		-19,9				-20,0	
	anläggningskostnad		8,6				0,5	
	fastighetsbildning		0,1					
	gatukostnadsersättning		-8,6				-0,5	
	försäljning		-20,0				-20,0	
127	Lunnagården I		-62,6				15,1	
	fastighetsbildning		0,4				0,1	
	utredningar		3,0				1,0	
	anläggningskostnad		19,0					
	gatukostnadsersättning		-17,0					
	mark (Åby stallar)		12,0				12,0	
	Övergripande framkomlighetsåtgärder		10,0					
	övrigt		5,0				2,0	
	försäljning		-95,0					
129	Mölnåls innerstad		-99,6	-87,0	16,6	59,3	-6,9	
	projektorganisation		24,3	9,8	0,3	1,6	3,5	
	mark		2,0				1,0	
	planarbeten		8,0	4,5	0,3	2,0	1,5	
	fastighetsbildning		0,8	0,5			0,1	
	anläggningsarbeten		208,1	33,1	16,0	57,7	60,5	
	övrigt, ledningsflytt		3,5	3,5				
	övrigt, 130 p-platser i nytt p-däck		26,0	26,0				
	övrigt, parkeringsavlösen		20,0					
	övrigt, rivning Åbybergsgatan		7,2	3,2			2,0	
	markförsäljning		-268,8	-111,8			-37,0	
	gatukostnadsersättning		-122,0	-51,5			-35,5	
	planavgift		-8,7	-4,3		-2,0	-3,0	
130	Pedagogen		-71,4	0,5		2,0	6,7	
	anläggningskostnad		104,1	3,6		2,0	5,0	
	gatukostnadsersättning		-103,5	-3,5				
	planarbete del av		1,1	0,4			0,5	
	flytt av fotbollsplan och klubbhus		5,0					
	utbyggnad kvartermark		6,0					
	fastighetsbildning		2,4					
	flytt av ledningar		23,0				1,0	
	utbyggnad gator kvartersmark		9,0					
	dagdagvattenledningar gator kvartersmark		3,6					
	övergripande trafikåtgärder		5,0					
	täckningsbidrag framkomlighetsåtgärder		-2,5					
	fastighetsbildning		0,2				0,2	
	marksanering		0,2					
	försäljning		-125,0					
132	Sjukhuset 2		1,4	1,9			-0,5	
	anläggningskostnad, allmän platsmark		2,0				2,0	
	gatukostnadsersättning		-2,5				-2,5	
	anläggningskostnad, sjukhusets del av erosionsskydd		2,0	2,0				
	ersättning erosionsskydd		-2,0	-2,0				
	övrigt, erosionsskydd, stadens del		1,9	1,9				

Bilaga - Investeringsprognos 2018

8- 202 Belopp i miljoner kronor	Förändr budget						
	anslag	För fleråriga projekt		Utfall	Utfall	Prognos	Budget
	Beslut	Totalt anslag	2017 t.o.m	30 apr 2018	31 dec 2018	helår 2018	helår 2018
135 Stretered 1:191		-10,5	0,1	-7,3		-7,6	-4,4
fastighetsbildning		0,2		0,3		0,3	0,1
anläggningskostnad		6,0	0,1	0,3		0,3	0,1
gatukostnadsersättning		-4,7	-0,1			-0,3	-0,6
mark		0,1	0,1	0,1		0,1	
försäljning		-12,1		-8,0		-8,0	-4,0
136 Sylltöken 1							
anläggningskostnad		0,2					0,20
gatukostnadsersättning		-0,2					-0,20
138 Ulla Lyckas väg		0,1					
fastighetsbildning		0,1					
anläggningskostnad		3,5					1,8
gatukostnadsersättning		-3,5					-1,8
139 Västra Balltorp, Blixås		-28,6	-8,6	0,1			4,0
anläggningskostnad		22,4	1,4	0,1			7,0
sanering		2,5					0,5
gatukostnadsersättning		-21,0					-7,0
övrigt, återställning		1,0					
övrigt, grönytor		7,0					7,0
täckningsbidrag grönytor		-3,5					-3,5
försäljning		-37,0	-10,0				
141 Åby mässhall/multihall		1,0		-0,4			
anläggningskostnad		12,0		0,1		9,0	4,5
gatukostnadsersättning		-12,0		-0,5		-9,0	-4,5
övrigt, infrastruktur		2,0					
täckningsbidrag		-2,0					
övrigt, anläggningsutgift		1,0					
142 Åby Stallbacke		-11,3	-3,3	0,1			-3,0
anläggningskostnad		42,7	37,7	0,1		2,0	2,0
gatukostnadsersättning		-38,9	-34,9			-2,0	-2,0
försäljning		-15,1	-6,1				-3,0
143 Östra Balltorp förskola		0,6					
anläggningskostnad		0,6					
144 Bostäder ej områdesbestämt							-10,0
anläggningskostnad							5,0
gatukostnadsersättning							-5,0
försäljning							-10,0
145 Markreserv inklusive styckebyggda				-0,2		-6,2	9,0
mark							10,0
anläggningskostnad							3,0
gatukostnadsersättning							-2,0
förprojektering, exploateringsomr							1,0
försäljning				-0,2		-6,2	-3,0
Summa exploateringsverksamhet				9,8		20,7	-9,6
Totalsumma				108,3		620,0	600,0
varav försäljning av anläggningstillgångar				-8,2		-54,7	-103,5
Nettoinvesteringar				116,5		674,7	703,5
varav investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar med				-1,5		-56,7	-158,7

Det totala anslaget för projekt som löper över flera år fastställs då projektet ingår med någon del i årsbudgeten.

1) Exploateringsverksamhet, stadsbyggnadsförvaltningens prövning erfordras före igångsättning.

2) Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas före igångsättning och upprättande av förfrågningsunderlag. Ärendet ska omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt.

3) Kolumnerna "t.o.m. 2016", "förbrukning 2017" och "2021-" innehåller endast de fleråriga investeringsprojekt som även har utgifter 2018 eller senare.

4) Projekteringsanslag som ej kräver igångtillsättningstillstånd från KS.

5) Anslagsbindning för investeringsprojekt som förutsätter hel- eller delfinansiering av investeringsbidrag/inkomster är dels på bruttonivå (utgifter), dels på nettonivå (utgift minus inkomst)

*) Exploatör bygger ut och överläter till staden.

I exploateringsverksamhet ingår åtgärder som kommer att omklassificeras till omsättningstillgång vid redovisningen, för att avräknas mot intäkter vid försäljning av tomtmark.